

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	
Évi díj	38 kr. (10 Mkr.)
Három hónap	12 ft. (3 kor.)
Vidékre postán:	
Évi díj	65 kr. (1 kor. 30 fill.)
Három hónap	22 ft. (4 kor.)
Évi díj	4 ft. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Zöldfa-utca, 32. szám.
Zöldfa-utca ny. Magyarica-tér sarkán.
Feltetés szerkesztő:
KUN BÉLA.

Glac Antal főispán levelét megírta . . .

Glac Antal főispán levelét megírta, keserves könnyekkel azt is teleírta. Pausálás lapok kitarotlott hasábjain örömhírt hozott nekünk is a levél, amely egyébiránt az „elvtársak”-nak szólt. Nyáig be'lestünk ugyanis a vízbe a multkoriban, amikor a vármegye és a város függetlenségi csodalényei legmagasabb elítélésüket nyilvánították velünk szemben, mert meg mertük írni az igazságot a bihari örszemről. Ime most kint vagyunk a vízből, Glac Antal főispán, nem haragszik reánk, s fohászkodik énként: „Bocsássad meg nekik ítélenem, ők nem tudják, hogy mit cselekszenek.”

Ha nem állanánk szájától bánulással, meghatottságtól remegőnakkal a krisztusi szeretettel enné megható megnyilatkozása előtt, a jó öreg biblia szavaival válaszul nekünk mi is, ilyen formában: Boldogok a lelki szegények, mert ők a mennyeknek országa. Mivel azonban elszorult a torunk, remegő ajkaink közül nem bír kitülni egyetlen hang sem, nem fog a pennánk a nagy meghatottságtól, csak nézzük, bámuljuk lelki szemünkkel a boldog főispánt, az új negyvennyolcas apostolt, Apponyinak hívét.

Látjuk, amint gyarmekes örömmel, naiv mosollyal olvassa a főispáni titkár pennája alól kikerült remekművet, s remegő kezekkel, gyakorlatlan tollal, átkarantírja becsületet nevét, amelylyel oly rutinnal élnek vissza a lelki szegénységet, boldog tudatlanságát kihasználó csörlet-legények: a dorjána me'itek.

Lelkesedéssel olvassa, hogy „itt az idő most vagy soha”, „ki nincs velünk az ellenünk” s ha

az egész Magyar Nyelvőr közmondásgyűjtését elébe rakták volna: „ki korán kel, aranytal le”-től kezdve egészen addig, hogy „lementével dicsérd a napot”, azt is ép oly naiv örvendéssel írta volna alá gyakorlatlan keze iskolás-írásával.

Mondja még valaki, hogy nem boldogok, akik lélekben szegények, hiszen paradicsom nekik már ez az innessé világ is.

Nem is Glac Antalhoz szólanak e sorok, kivesszi őt komolyan manapság, hanem azokhoz a csörlető, stréber legényekhez, akik visszahúzó az ő tudatlanságával, kibaszadják a nagy lelki szegénységet, becsapják, megfosztják állása nimbuszától, lerántják a sárba, amelyben fetrengnek.

Mert hát rút tudta az ő, hogy mi az a negyvennyolcas, mi az a hatvanhét, mint volt neki „vezére” 25 évig Apponyi Albert, aki — tudunkkal — soha sem volt egyik asszekuráló üzletnek sem vezérigazgatója. Mit tud ő a politikáról, mit az osztályokról, mit a demokratákról, szocialistákról, szabadkőművesekről. Természetes, hogy fizeteli véleményüket, hiszen a kultúra alacsony fokán álló népek egyszerű, de buta fia bámuló tisztelettel néz minden előtte ismeretlen jelenségre.

Mit akarnak hát Glac Antalról, miért keverik bele őt a politikába, hiszen még Piliátus is több joggal került be a krédóba, mint ő a főispáni székbe, meg a magas politikába. Ki hiszi el nekik, hogy Glac Antal meg tud írni, de még csak el is tud olvasni egy ilyen hosszú levelet, amelyben többek között olyan idegen szavak is fordul-

nak elő, mint: szabadgondolkodó, demokrata, sőt hogy nagyot mondjunk hát: szociálista.

Egy egyszerű főispán, a kilégtöbb még csak a neve aláírását, avagy a csengő rázását tanulta meg idáig, mit tudhat az még ilyen dolgokról.

Épen ezért hát nem is foglalkozunk nyílt levelének érdemi részével, ha ugyan lehet szó ilyenről is. Amit az ő pennás legényei írnak, annak ugyan nincs sok jelentősége, még ha a főispán neve is van alkanyarintva. Csupán csak egyet szögezzünk le a levélből.

Nem tiltakoznak, beismerik a vádat, hogy a koalíció rút osztályérdeket, osztályönzést szolgál. Beismerik, igazolják, hogy a jelenlegi rendszer a népnyuzás, a feudális osztályönzés rendszere s célja csupán a népek továbbra is rabigában tartása. Ezt a beismerést, ügyetlen elszólást nyugtázzuk, leszögezzük, hogy majd odadöröszöljük orruk alá, amikor tele szájjal aposztrofálják majd az „oh népet”.

Áddig nyugodtjanak csak a negyvennyolcas elvek hirdetésével szerzett hatványhates háberokon, s kompromittálják továbbra is főispánjukat ilyen levelek nyilvánosságra hozatalával. Mi milyen meglátva leközeleztünk állunk a főispán nagysága előtt, mert újból megerősítette a mi igazságunkat, a tiszta és becsületes radikalizmus igazságát, bebizonnyítva, hogy a mai rendszer, az osztályérdekek rendszere.

Kereskedők és alkalmazottak.

A hétórás zárásidő.

Két nagygyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, november 4.

A nagyváradai kereskedők ma délután tízenegy órakor a Kereskedelmi és Parikamara ülsterében igen népes gyűlést tartottak Huzella Gyula elnöksége alatt, a hét órai zárásidő tárgyában.

Már a gyűlés megkezdése előtt érezték volt, hogy a kereskedők nagy többségének hangulata az alkalmazottak mellett nyilatkozik meg.

Huzella Gyula: Megnyitva az értekezletet, kéri a kereskedőket, mondják ki, hogy a mit határozni fognak, azt nem az alkalmazottak terrorizmus miatt, hanem saját jószántukból teszik. Ezután ismeretli a tárgyat és indítványozza, mondja ki a gyűlés, hogy a fél nyolc órai zárásidőt úgy értekezni, hogy fél nyolc órakor a kereskedők elbocsátják alkalmazottaikat, de az üzletet tovább is nyitva tartják.

Ezt az indítványát általános elmondással fogadták a kereskedők.

Beczka Lajos: Huzella indítványát kivethetlenné tartja. Önerését alkalmazottak nem fogja otthagyni főnökét, ha látja, hogy az üzlet még tele van vevőkkel. Hangoztatja, hogy a segédek kívánásán adokolt, de hét órai helyett a fél nyolc óras zárásidőt ajánlja elfogadásra. Ő maga is tapasztalásból tudja, hogy sok helyütt nagyon kihasználják az alkalmazottakat, a korareggettől késő estig való foglalkoztatással. A füzérkereskedőknek ajánlja a nyolc órai zárásidőt, más szakmáknál a karácsony, husvét és pünkösd előtti hét, továbbá a szombat este kivételével a fél nyolc órá.

Moskovits Farkas: Kijelenti, hogy a hét órai zárás feltétele hiva, azért Beczka indítványát oda kívánja módosítani, hogy hét órakor az alkalmazottakat elbocsátassák, fél nyolc órakor az üzletet bezárják, de ezután jogában legyen minden

LEBOVITS és WEISZ egyedül angol férfi divat szabó cég
NAGYVÁRADON, Fő-utca, Zárda épület.
a legfinomabb hazai angol és skót szövetszövetkezők nagy raktára. Telefon 151.

főnöknek a zárt ajtókon belüli dolgotani az alkalmazottakkal.

Schwarz József (közbeszéd): Semmit sem kell megadni az alkalmazottaknak!

Révész Jakab dr. hosszas beszédében tárgyalja, hogy a mozgalmat nem az alkalmazottak, hanem egyes főnökök vezetik és pedig azok az idősebb cégek, a kis rossz szemmel nézik, hogy a fiatalabb kereskedők 9-10 óráig nyitva tartják az üzletet. A hét órai zárást teljesen kivethetnek tartja s kijelenti, hogy ilyen határozatnak nem is veti alá magát. Csak az elnök indványára értelemében hajlandó hozzájárulni a határozathoz.

Kiss Károly fűszerkereskedő: Elfogadja a fűszerezés részére a 8 órai zárdótt azal a megjegyzése, hogy a szatócsok köteleztessenek alkalmazottaikat 8 órákor elbocsátani.

Deutsch K. J.: Alandó bizottság kiküldését javasolja, a mely az alkalmazottak szervezeteivel az összeköttetést fenntartja.

Kern kereskedő: Kijelenti, hogy semmi körülmények között nem járul hozzá a zárra szabályozáshoz.

A gyűlés végül Beczky indítványt szöveggel elfogadta.

Huzella záró szavában a kereskedők szervezkedésének szükségességét hangoztatta s felszólította a jelenlévőket, hogy lépjenek be a Kereskedelmi Csarnokba.

A kereskedelmi alkalmazottak ma délelőtti tizenegy órákor szintén nagy gyűlést tartottak a tüzöldő lak tanya termében.

A gyűlés egyetlen tárgya volt: harc a hét órai zárdótt.

A gyűlésen Wéber kereskedelmi alkalmazott elnököt.

Máté jegyző napirend előtt a hazafasságról beszél s rámutat arra a tényre, hogy a hazafás jelzavak alatt folytatótt küzdelmeknek mindig el kellett bukniok. A vasutasok is ezért bukátk.

Ábrahám Manó előadó: A konkurenciában elenségek, velünk szemben azonban mégis együtt tartanak a ma nélkülünk gyűléses főnökök. Ha a hét órai zárdótt érdekében folytatott küzdelmet diadalra akarjuk juttatni, nem beszélde, hanem tettekkel kell előlőpnünk. A főnökök szervezete már létrejött.

A kereskedelmi alkalmazottak fővezés a harcot s ha másfényen nem lehet, sztrájk segítségével fogják végdőlőjukat elérni. A hét órai zárdótt ide nek meg kell lennie, még pedig törvényben biztosítva s hogy így legyen, nem szabad semmiféle eszköztől visszaradni. Jogos kívánások teljesítésére az alkalmazottak egy heti gondolkodási időt adnak a fő-

nököknek. Akkor aztán kimondják a hoykotot azokra a kereskedőkre, a kik nem akarják büzetüket hét órákor bezárni.

Szónok ezután a polgári sajtó részvétlenségét kárhoztatja. Végül ismétli, hogy a kereskedelmi alkalmazottakat sem hamis ígéretek, sem jelszavak nem fogják elrettenteni a küzdelemtől. Ha a hét órai zárdótt időt a főnökök meg nem adják, hét-főhöz egy hétre az alkalmazottak sztrájkba lépnek.

Kenyeres: Felszólalásában a fűszerezés és női divatvilétek alkalmazottainak részvétlenségét rosszolja. Holott azoknak is épen olyan rossz a helyzetük, mint a többinek. Tar toznak azok is közdőkkel, ismerjük től helyzetük tarthatatlanságát!

Wéber elnök szóval végül fel, ösztentárvára buzdítva kárársait s hangszólóra, hogy a szociáldemokrácia az az erős sziklatáza, a melyen a jövő temploma felépül.

Az alkalmazottak az ülés végével a hét órai zárdótt idő s a szociáldemokrácia mellett tündetve, rendben szétoszóttak.

Rejtélyes gyilkosság.

Szerelmi dráma vagy kéjgyilkosság?

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, nov. 4.

Titokzatos bűneset tartja ígárlomban a torontálvármegyei Nákófalva lakosságát. Schirmann Miklós főbíró 17 éves leányát, Erzsébetet tegnap reggel halva találta meg a kertben a huga. A leány testén több kézzúrást találtak és kétségben kívül azok okozták halálát is. A nyomozás eddig megállapította nem tudja hogy a leány szerelmi dráma áldozata-e, vagy pedig borzalmas kéjgyilkosság fosztotta-e meg életétől. A leány és Anna nevű huga ma korán reggel kelttek fel és az istállóba mentek, hogy a teheneiket megessék és megfejék.

Étetés után Anna, a kisebbik leány beszaladt a házba, a fejbedőnyét talált. Mire visszajött, már nem találta nővérét az istállóban. Azt hitte, hogy más dolog után nézett, nyugodtan elfegyeje a teheneiket és miután nővére eddig sem jött vissza, keresésére indult, de nem találta.

Fürésznak találta a dolgot és szőleinek is bejelentette, hogy Erzsébetet nem találja sehol. Kijelölték a leány után, majd agódvá keresni ment Anna a néjét. Tüvé tettek az egész házat, udvart és a nagy kertet is.

A kertben borzazott látványt árukt a kutatók először elé. A szép 17 éves leány vérbefagya, holtan fektet a kert egy fűrésű helyén,

több kézzúrást okozta sebből vérzett.

A szurdokot, mint a csendőrségi vizsgálat megállapította, konyhakéssel ejtették a leány tégén. Több embert kihallgattak a házbeliek közül. A titokzatos gyilkosságra azonban a vallomások semmi világosságot nem vetnek.

A szomszédasszony vallomásából megállapítható az, hogy a gyilkosságot 6 óra tájban követhették el, mert akkor a szomszédasszony egy diés sikólatst hallott.

Azt hitte, hogy a szomszédban valshol tűz ütött ki, kiszaladt az utcára, de hogy nagyobb csoportosulást nem látott, nyugodtan visszament a szobájába s csak akkor tudta megmagyarázni a kiáltás okát, a mikor meghallotta, hogy a szomszéd Schirmannék leányát megölték.

A gyilkos egy papusát a tett színhelyén megtalálták. A drómszetet a nagybecskereki ügyészségnek bejelentették. Az eddigi nyomozás még semmi pozitív adatot sem tudott megállapítani.

H I R E K.

Választás a biharmegyei Kaszinóban. A biharmegyei kaszinó ma délután négy órákor ülést tartott, hogy a Cziffra Gerő lemondása folytán megválasztott igazgatói állást betöltsék. Az ülést Böthy László nyitotta meg s kezdetét vette a szavazás. A nagy számmal egybegyűlt tagok óriási lelkesedéssel Mikolczy Ferencet, Biharmegye alispánját választották be: az igazgatóság Miskolcay 122 szavazata ellenében Molnár Imrénének volt 17 szavazata. Az egyik megválasztott választmányi tagságra 97 szavazattal Nagy Böthy Józsefet választották meg. Az őt is választást véget ért.

Kamarazene hangverseny. A nagyváradai közönségnek előlétező évenként volt része ma este. A kereskedelmi csarnok dísztermében ma este tartották meg az első kamarazene hangversenyt. Néhány lelkes és önzetlen nagyváradiművészember szervezte s Renner Árpád dr. budapesti hegedűművész vendég-zsereplésével hangversenyt rendezett. Az első szám Bartha Ándor dr., Felér Adolf, Vömöcska József és Kun dr. művészién interpretált konstette volt. Utánuk dr. Renner Árpád lépett a pódiumra s játékvál annyira elragadta a közönséget, hogy annak lecsendesítése régeit számtalanszor új és új, műsoron kívüli darabokat kellett előadnia. Művészetének elismerésül pompás tabéricskoszt kapott lisztelőitől. Az utolsó szám egy kvintett volt dr. Renner Árpád közre-

működésével s a nagyszámú közönség elragadtava tövost a hangversenyteremből.

Megjutalmazott építészek.

A biharmegyei kir. építészeti hivatal főnöke és Nagyvárad város főmérnökéből álló bíráló bizottság Mezeleget közösgélszának újbóli építésére kiírt pályázat alapján beérkezett pályatervek közül a két legjobbat "Hajnalban" és "Mező" jelűleg pályamunkák 250-250 koronával díjazni véleményezte. A két jelűleg borított felbonatván, "Hajnalban" jelűleg pályaterv szerzőjéről Scheiber Miklós budapesti "Mező" jelűleg pályázatot szerzőjéről Szász Robert nagyváradú műépítő névét tünteték elő a káriknek a 250-250 korona pályadíját megküldték.

Az elkészült bomba. Budapestől jelentik: Ma a külső Űlőutón Horváth Mihály pályamunkás, miközben a szentimentális vicinális sinét tisztogatta, a sinék között egy négyzetes vasdarabot talált. Mint hogy Horváth a vasdarabot nem adta ki, kivéni, a kezében levő vasrudalban piszkálta. Erre a vasdarab felrobant és kezét súlyosan megsebesítette. A rendőrség a nyomozást megindította.

A körmendi újras.

Körmendi hírek: Ma a külső Űlőutón Horváth Mihály pályamunkás, miközben a szentimentális vicinális sinét tisztogatta, a sinék között egy négyzetes vasdarabot talált. Mint hogy Horváth a vasdarabot nem adta ki, kivéni, a kezében levő vasrudalban piszkálta. Erre a vasdarab felrobant és kezét súlyosan megsebesítette. A rendőrség a nyomozást megindította.

Gyermekgyilkos ágyas.

Lokve vármegyei közönségnek a gyermekgyilkos ágyast egy pártokalyiból ment auidni. A hűgő elenőzt rakott, azonban vizsgálatlansága folytán a kalyiba meggyújtott. Az asszonynak sikerült a tűzből ki menekülnie, de mindkét gyermeke benngett. Az ügyvétség a boldogultan anyja ellen megindította a vizsgálatot.

Ebhart leánykák.

Ebhart leánykák. Gyuláról jelentik: A gyulai utcákon tegnap vészett elbék garázdálkodók. A boteg állatok két 3 éves leánykát. Kóhli Annát és egy kis barátnőjét súlyosan megsebesít. A szerencsétlenül járt kis leányokat a budapesti Pasteur-intézetbe szállították.

Gyermekgyilkos ágyas.

Lokve vármegyei közönségnek a gyermekgyilkos ágyast egy pártokalyiból ment auidni. A hűgő elenőzt rakott, azonban vizsgálatlansága folytán a kalyiba meggyújtott. Az asszonynak sikerült a tűzből ki menekülnie, de mindkét gyermeke benngett. Az ügyvétség a boldogultan anyja ellen megindította a vizsgálatot.

* Felhívjuk az olvasóközséget figyelmét Lebovits Miksa hirdetésére.

* Olvasóink figyelmét felhívjuk Mehr Samuel eki. műszabászra hirdetésre.

A hívős esős őszi idény alkalmából egészségi szempontból óvakodni kell a meghűléstől, a miből vesződ elnökes betegségek származnak. Ezt úgy érhető el, ha jó arós cipőket viselünk.

Nádor Henrik és Társa cipőgyárában, Nagypiac-tér, Kereskedelmi-palota. Helyi és vidéki telefon 63.

Jó minőségű, finom kivitelű, elegáns szép cipők és csizmák

SZINJÁTEK.

Méti műsor.

Ható: Mary Ann.
Kedd: Kis herceg.
Szerda: Kis herceg.
Csütörtök: Kis alamuszi.
Péntek: Boszorkány.
Szombat: Vig özvegy.
Vasárnap: Kis alamuszi.

Vasárnapi előadások. Telt ház előtt került színe vasárnapi délután Rákosi Viktor alkalmi remédramája. A közönség sokat tapsolta ezt a sikertelen tükölművét. — Este a Vig özvegyt elevenítették fel, amely a múlt héten Károlyi Leona betegége folytán lemaradt a műsorról. A fűhűlésző zenéji ope rette szög közönséget vonzott és a bérletstínet dacára sem ácszt a színház az ürességtől.

LEGUJABB.

Mi lesz az általános választói joggal.

Budapest, november 4. A képviselőház szerdai ülésén a nemzetiségi képviselők egyike interpellációt intéz a kormányhoz az általános választói jog tárgyában. Az interpelláció utáni fog arra, hogy Ausztriában két hónap alatt elkészültek a választói jogosultság általánosítását célzó törvényjavaslattal, s legközelebb a parlament plénuma elé viszik tárgyalás végett. Az interpelláló kérdést intéz a kormányhoz, hogy mi az oka annak, hogy a kormány épen azt a javaslatot halogattja, melynek keresztül vitelére elsősorban vállalkozott.

Fogylok lázadása

Budapest, november 4. Pétervárról fávíratózzak: A gladiatori logházban elzárt legfőbbben a srebörg lázadás alkalmával elfogott matrózok, mintegy 700 fellezádtak. Az őrséget legyilkolták, de egy megmenekült őr katonaságot hozott. A matrózok a katonákkal összeütköztek. A katonaság sortízet adott, igen sokan megsebesültek s a zendülés sikerült elfojtani.

REGÉNYCSARNOK.

A csoda-ember.

Francia regény.

(Folytatás.)

— Csak lassan, lassan — vette kőbe a könyvgyűb. — Ez okmány csak hat hónap múlva lesz felbontandó...
— Hogyan?
— Utánassom van, hogy a végrendeletet csak hat hónappal igézi vagy véli halla után bontsam föl. — No jól van, de a rendőri kutatások érdekében...

— Uram, nekem semmi közöm a rendőrséghez. — Hivatalos eskümet pedig meg nem szegtem!
Rosamour bizony szeretete volna azt a hivatalos esküt megsemmisíteni és a rendőrségre kutatást eszközölni a titkártól a közgyűlési előadóban; csakhogy az összekötött dolog volt, mely ellen esleget ez ögegyvédi kamara fordult volna, tehát busulva haza tért.

Ilyen levert állapotban kapta a vizsgálóbíró meghívó rendelését. Gyorsan magára vette felöltőjét és a rendőrségre sietett. A bíró titkártól várta föl s alá járva szobájában.
— Elfogták őket, — kiáltott, a mint a kateleber belépett és az asztalán heverő táviratát mutatót.
— Kiket? — kérdezte Rosamour, aki csak a föltalálva hüllára gondolt.

— Bémólsant és társát!... Mire gondolok, ha nem e fortelmes Pantheonbeli ügyre, mely éjjelemit elke-rejté.
— No tessék, ez minden tervemet földúlja, — felelt a közvánd-őr. — Minek is fogdoszak össze az embereket a kellő időpont előtt. Mit bizonyíthatnak reájuk? Hogy vallatjuk őket?

— Eh, nem baj az! A csendőrök kissé tulbuzgók voltak, de ha már egy eszt a dolog, huzzunk belőle hasznót. Talán szerencsés fordulatot jelez, mert az ön kutatásai nem jáltak eddig eredményre.
— Csak türelm. Nem akad az ember mindjárt a helyes nyomra, de erős meggyőződésom, hogy az öreg Grilak teste nélkül nem megyünk semmire... Nos, ha a szökvényeket elrakták, edz utazom hár.

— Utazék. Ha ügyesen fog hozzá, keresztekkel kicalhat belőlük fontos valómást, bár e két ember sokkal ravaszabbnak látszik, mint ahogy hittem. (Övadjók jöttek, Rosamour, roppant forogva.)
— Furfangosak! — imélté Rosamour gunyos hitettséggel... Tehát elutazom azonban, majd meg-látjuk mire megyünk...
E pillanatban megnyit az ajtó és a helyőp modasága egy táviratot nyújtott át a vizsgálóbíróknak. Öra-szá közben a bíró arckifejezése megváltozott lett és buszusán, némán nyujtotta át a papíros a titkos biztos-nak.

Ez is ügyellemmel olvasta és gu-nyosan csóvta a fejét.
— Már látom, — szólit végre — hogy a biseveléi csendőrök rozskor fogják el azokat az embereket és rozskor ezertik azokat szabadon. Ez nem változtatja meg tervemet Rög-tön elindulok és rövid időn hirt adok a szökvényeknekől.
— Azt hiszem, hogy Nantes fel-vezik utjokat, meléukatonk járva, hogy ott aztán hajóra szállhassanak.
— Léptérről-leptére fogom őket követni

De vigyázzon, hogy az utolsó pillanatban ne ilanbassanak el kezei közöl.
— Játjon csak sikerrel, mert a közvélemény már titrelmetlenkedik: a saját, mely annyira szereti a rend-őrséget vádolni, erősen hangoztatja, hogy ismét részasszítottuk a bűnösö-ket és azok csak akkor kerülnek elő, ha kedvük tartja.
— Biznek hát meg az újdonszav-urakat a kutatással — gnyolódott Rosamour.

A titkos rendőrt bántották a bíró rejtett cizájai, ameli is inkább, mert be kellett ismerne jogosultságukat, Ügyességé, tudományá, híradásá-

dacára egy lépésel sem vitte előre az ügyet.
Roppant sok adatot gyűjtött össze hiába, Apróra ismerté Pileseche és Bémólsant egész életét, az utolsó hét minden éjjeljáró tájékozva volt.

Csak egy dolgot nem volt halvány sejtése sem!
Hová lehetett a tiszletremelő tudós?

Teljesen nyoma veszett. Mintha a ládában elvették volna hulláját? De akkor mi történt az szoborral? Ezt sem lehetett úgy hirtelen eldönteni. Aztán ki onthette ezt a szobrot?
Arról tudott, hogy e szobor galvanoplasztikai uton ércesített többféle tárgyakat, föltehethe, hogy vegymű-helyében meg volt a hozzá való ké-szülék, tehát nem létszort lehetetlen-ségek, hogy a szobor a tudós laká-sán készült.

De hát mi lett a tanár tevel? Nem tudott e gondlemből kiszabadulni; a ládában vagy a szobor rejté, vagy pedig a test. Höl keresse azt, ami nincs a ládában?

(Folyt. kov.)

NYILTÉR.)*

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönséget és n. b. megrendelőmet értesíteni, hogy a **Gröz Emánuel-féle ügyletet** sikerült először megvonomuk; tekintettel, hogy üzletünket szolid alapon ügyleti vezetni, a raktáron levő árukát minden elfogadható áron kiárusított. Műhelyünk továbbra is ugyanezen épület színház fölötti oldalán lesz.

Tisztelettel

Lebovits Miksa és Társa
cipészek,
a Szigligeti-színház szállítói.
Telefonszám: 571.

Hirdetmény.

A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság 1906. október 14 én tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta hogy a társaság részvényeitől 2500 darab új 200 korona alapon kibocsátása által 600,000 koronáról

egy millió koronára

emeli fel.
Ezen új 2500 darab részvény át-vételére a régi részvényesek elővételi joggal bírnak a következő feltételek mellett:

1. Az új kibocsátású részvények 210 korona vételáron bocsátatnak ki, melből 200 korona az alapközebe, 10 korona a rendes tartalékához osztóttatik.

2. Minden régi részvényes hirtokosa-nak egy új részvény átvételére van joga. Tervezik azonban a 210 korona vételáron felül darabonként 2 koronát lényeg- és kiállítási díj címen meg-fizetni.

3. Az elővételi jog gyakorlásának záró határideje 1906. október 31. Az ezen határidőben elővételi jogot gy-

* E rovart alatt közölték a nem val-lal feltevést a szerk.

korolt régi részvénybirtokok tar-tonak.

a részvény beltelegye az al- 40 kor. kalimával darabonként és kiállítási díj fejében... 2 " 906. november 15-ig... 85 " 909. december 1-ig... 85 " az intézet pénztáráján készpénzben ki-fizetni, mely öszszek után a befizetés napjától 1906. december 31-ig 5 szá-zalek kamat térítették meg.

Az új részvények 1907. január 1-től kezdve az üzleti haszonban részesülnek. Felkérjük ennél fogva mindazon új részvényeseket, kik a kibocsátandó új részvényekre vételi jogot gyakorolni óhajnak, hogy részvényüket a fent ki-tűzött zárlathatáridő, vagyis 1906. ok-tóber 31-ig az intézet pénztárára le-bélyéges végett bemutatassák és a fien-dő összeg első részletét teljesítsék, mivel ezen határidő lejárta után az elő-vételi jog nem gyakorolható.

Nagyvárad, 1906. október 16.

A Polgári Takarékpénztár részvénytársaság igazgatósa.

Első nagyvárad-i cipő- és szizmagyártó
Moskovits Farkas
és Társa
Ajánlja elsőrendű kézimunka
cipő- és szizma
készítményeit.
Nagyvárad, Kossuth-u 4.
(volt rendőrség.)

Butorraktár és karpitos üzlet!

Tisztelettel h. tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy üzletemet

Teleky-u. 24. sz. alá helyeztem s a mai kornak megfelelő, legújnosabb modern stíli butorokkal rendeztem be

Raktáron tartok **ebéddi, halászlébe berakodásokat** és szilón gar-turákat és minden a szakmába vagy munkám nálam a

legelőcsőbb árban szerezhették be, ugy hogy már egész Biharmegye **PELLEY** Butorraktáráról rendel. Vízszáraz minden esztendőgros munkát saját műhelyemben készítek és raktáron tartok.

Teljes tisztelettel

PELLEY SÁNDOR,
butorraktáros.

A Fekete Sas szálloda épü-letének lebontása folytán
óra-ékszer- és látszer-üzletem,
óra javító műhelyem
fű-tő-utca, orsolya-zárda épületbe
helyeztem át.
Szilágyi Géza és Társa.

Apró hirdetések.

Aki mint könyvelő, segéd, muzsika vagy bármely más minőségben állást keres

Aki házat, földet, molnót, zongorát, lemezt, bútorot vagy helyett el akar adni, vagy blyhenket venni

Aki tanult, nevelőt vagy nevelőt, bonnát vagy nyelvmestert keres

Aki kereskedő vállalkozó, ipari termékeire vevőket keres

Aki ismeretlenséget akar kötni

Aki fontos üzleti összeköttetéseket akar kötni

Aki lakást bére akar venni vagy ki akar adni

Aki olcsó pészakölcsönt akar felvenni

Aki kiegészítő árak valakivel valamit (né stíni vagy férjhez menni)

biztos eredményt ér el, ha az

„ELŐRE”
apró hirdetési rovatát igénybe veszi.

Kereset kockázlat és biztos sikerért el **Próbálja meg!** mert ha csak egy kicsit gondolkodik, átvettélmi rájón arra, hogy **énnek is van hirdetni valója.**

Minden szó eszeiért belátása csak **négy fillér.**

Szegényeknek és átláthatóan ingyen. munkáknak

Kökusz zsír 5 kilós postacsomag 5 K 70, Kicsinyben legújabb nyosabban 1 1/2 viráti, fiatal hűtelék, **halakcservék**, házi kenyér, fűszer áruk.

Kiadott fűtő palinka, asztali borok, csengető szőlő, Gyomrákosoknak barátai! **hapható: STERN SOMA-nak, Nagyvárád, Nagypince-tér. 101**

Igen alkalmas helyiség Zöldfa-u. 32. sz. alatt raktárnak kiadó.

Modern kávéházi berendezés nagy tükrökkel két kaszával teljes felszereléssel együtt kiadó. Cím: Stern Vilmos háza úti Nagyvárád.

15 év óta fennálló cipészműhely mérték utáni megrendelések, ugyanígy mindenféle javítások udányos ábrán gyorsan eszközölnek, Darvasy Károly, Színház-utca 4.

Kraus Jakab
cim- és cégfestő
Szacsavay-utca

ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe

cim- és cégfestő műhelyét, mely szakban a legújabbosabb árak, gyors és pontos kiszolgálással áll a t. megrendelők rendelkezésére.

Telefon: 399. 12-28

Gyors és pontos kiszolgálás!

GROSZ ADOLF
minta cipész-üzlet
NAGYVÁRAD.
Fő-utca, Baza-épület. Telefon 571.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy üzletemet totemesen meg-nagybítottam. Raktáron tartok mindenféle

férfi női és gyermekcipőket ugyaztán mérték utáni rendelések **48 óra** alatt elkészítenek, **fűzős és érszékeny lábakra** különös gond fordítatik javítások elfogadtatnak.

Tisztelettel **GROSZ ADOLF** cipész-mester.

Városi és vidéki telefon 571.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy házilag berendezett

—mosodám—
megnyitottam, melyben csak tisztán szappannal és vízzel mosatok. Semjemen a clór mesz ki van zárva és a ruhát a gép rongglatától mentve van.

Kívánatra ruhát elhozhat és tisztán hazaszállítatom. E nézet szerint kérem a n. é. közönség becses patrógatását

isz. BAKOS FERENCÉ,
Fő-utca 12. szám, Apolló-épület.

Elvállalok fehér hímzést Cím: Füzös-utca 13.

TELEFON
az egész megyére 528.

Első Biharmegyei és Nagyvárad

műbútorgyár

Ajánlom a leggyorsabból a legmodernebb kivitelű saját gyármban készült asztalon, ebédlő, háló, kávéházi és szalonai berendezéseket a legelőadabb gyári árak mellett.

Bajnok, költségvetések kívánataira díjmentesen.

11—100 Raktár és iroda: 39
Kispince-tér, Haldos templom mellett.

Telepek: Kolozsvári-utca 39. és Kapucinus-utca 2.

Büchler Márton
bútorgyáros.

Pénz!

Olcsó tőkretfelhasználásos kölcsönöket 10—75 évre folyóit, ugyaztán régi, drágább kamatu kölcsönöket kicserél (convortal) a lehető legelőadabb idő alatt,

házak, szőlők, fölhbirtokok

örök ábrán való **adás-vételét** vagy **bérlését** a legsikeresebb eredménnyel közvetít.

Földbirtokok parcellázását saját költségőn elvállalja és finanszírozza

Faludi Ignác, volt takarékpénztár tükör bankbizományi és ingatlanforgalmi irójeje. Nagyvárád, mézváros-utca 2. sz.

Dr. POLITZER JAKAB
sanatoriuma és vizgyógyintézete
Nagyváradon Szilágyi Dezso-ú. 7

Bejáró és bennlakó betegek **egész éven át nyitva**

Külföldi gyógyeredmények.

Allandó orvosi felügyelet. Olcsó árak. Penzio naponta diák és olcsóbb 5 és 7 korona. — Prospektusok és felvilágosítások stággal

Dr. POLITZER JAKAB, az infékt. tulajdonosa és vezetője.

Üi fodrász-üzlet.

"Az szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Besztercebányán (Nagybóli) 14 év óta fennálló fodrász-üzletemet november hó 1-től Nagy-Teleki (Nómet-utca 10. sz., dr. Grosz Menyhért) házában egész újonnan megújítottam.

Szíves patrógatásokat kérek, maradék tisztelget

Omaszta Gyula,
fodrász.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

étesíti a n. érd. **izzóvilágító körteket** tart raktáron 3, legelőadabb közönséget, hogy legelőadabb áron kaphatók. — **A sima izzóvilágító ára darabonként 72 fillér,** homályos (matl), szines fényképező-lámpák és mindenemű izzóvilágító különlegességek ugyanakkor kettől áron kerülnek előadásra. Ugyanott kaphatók **normál-lámpák** és **osztály-lámpák** gyertyánként 1.5 watt fogyasztással.

Ceillárok **villamos motorok** eredeti gyári árak vilámpák **mellett kapható.**

A villamos műi igazgatósága elvállalja

villamos világitási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, vilámpák kezelését, hozzávaló szerszámok szállítását, beszerzését és minden e szakmába vágó munkálatokat a legelőadabb árak mellett.

Nagyobb megrendeléseknél megfőtőbb engedmény. — Költségvetés ingyen.

„Orfiasí”!

óra és ékszer nagy raktár,

Legelőadabb bevásárlási forrás.

Ferderber Testvéreknel
Kossuth-utca, Bihar kávéház
33. sz. alatti szobában.
Fűk-ár-let Zöldfa-u. Horváth cukrász mellett

YERŐ EDE
könyvnyomdája és papírkészítése
NAGYVÁRAD, Kossuth-utca 12.
Telefon szám 624.

Modern iroda berendezések 11 raktára.

NYOMTATVÁNYOK izfésmenten készíttetnek.

Egyedül az országban!

Különre a tanítás terén szerzett eredmények emekkel és ölévelökkel.

Soha így kedvező alkalom!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a tulajdonosi részem tulajdonosa it Nagyváradon, Körös-u. 3. sz. a. 6. h. h. tanfolyamot nyitott férfi és női szobák, valamint házi kisasszonyok részére. Kérem az érdekeltek melőbbi jelentkezését. Ugyanitt kapható a saját kiadású tankönyv "Koronáért."

E. pórfogásat kéri.

Mehr Samuel,
okleveles műszábrász-tanár, Pável u. 15.

Megérkezett! Az őszi és téli idényre a legjobb minőségű női, férfi és gyermek cipők, galoschnik, csizmák orfiasí választékban és dacára a mostani drágaságnak feltűnő olcsó árak mellett szolgálom azokat igen tisztelt vevőimnek. Tánckiskolai cipőkbeni meglepő szép választék.

Jó áru! Szolid kiszolgálás! Olcsó árak!

Kérem a céget nem megtéveszteni! Telefon szám 512

Aranyi Albert
cipőáruháza. Nagyvárád, Fő-utca.

Kiróló tisztelettel

Yvonnetti Huszky Anna könyvnyomdájában Nagyvárád.

Kindja az „ELŐRE” közlőjébe valóldat.